

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ἐπὶ τοῖς ἱεροῖς Γενεθλίοις τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ

Ἡ Ἐλπίδα μας*

Α΄

Ἄγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοὶ καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ ἐνανθρωπήσαντι

ΑΣ εὐχαριστήσωμεν τὸν Κύριόν μας, διότι μᾶς ἀξιώνει καὶ ἐφέτος νὰ προσκυνῶμεν τὴν μεγάλην Ἑορτὴν τῆς Γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ ψάλλωμεν ἐν ἀφάτῳ ἀγαλλιάσει:

«Ὁ Πατὴρ ηὐδόκησεν, ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἡ Παρθένος ἔτεκε Θεὸν ἐνανθρωπήσαντα»¹.

Ἡ προσευχητικὴ καὶ λειτουργικὴ ανάμνησις τῆς ἀφράστου καὶ ἀκαταλήπτου Θείας Συγκαταβάσεως, διὰ τῆς ὁποίας ἐπετελέσθη *«τὸ πάντων καινῶν καινότατον, τὸ μόνον καινὸν ὑπὸ τὸν ἥλιον»²*, ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ Δευτέρου Θείου Προσώπου τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἀποτελεῖ ἰδιαίτερως σήμερον μίαν ἐξαίρετον εὐλογίαν καὶ δωρεάν τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς, πρὸς τὸν κόσμον.

Ἡ ἐποχὴ μας εἶναι μάρτυς ῥαγδαίων καὶ δραματικῶν κοινωνικῶν ἐξελίξεων· αἱ ἐξελίξεις αὐταὶ τονίζουν καὶ αὐξάνουν ὑπερμέτρως τὰ ποικίλας ἀντιθέσεις ἀπὸ τὴν συνύπαρξιν τῆς Ἐκκλησίας, ὡς *«Καινῆς Κτίσεως»* ἐν Χριστῷ³, μὲ τὸν ἐκπεσμένον κόσμον τῆς φθορᾶς, τῶν παθῶν, τῆς ἁμαρτίας.

Αὐτὴ ἡ συνεχῶς αὐξανομένη ποικιλία τῶν ἀντιθέσεων Ἐκκλησίας καὶ κόσμου προκαλεῖ εἰς τοὺς ἀσθενεῖς ἰδίως πιστοὺς μίαν δυσφορίαν, μίαν συσκότισιν τοῦ ὁράματος τῆς *«Καινῆς Κτίσεως»*, μίαν μείωσιν – ἂν ὄχι ἀπώλειαν – τῆς ἐν Χριστῷ ἐλπίδος, ἐνίστε δὲ καὶ μίαν ἐσχατολογικὴν ἀγωνίαν, ὄχι ἄγνωστον εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας⁴.

Β´

ΑΚΡΙΒΩΣ διὰ τοῦτο ἡ Ἑορτὴ τῶν Γενεθλίων τοῦ Σωτῆρος μας εἶναι μία ἐξαιρετικὴ εὐλογία τοῦ Θεοῦ, διότι μᾶς φανερώνει καὶ προβάλλει τὴν «*Ἐλπίδα*» μας: ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ἡ Ἐλπίς τῶν Χριστιανῶν⁵!

Τί σημαίνει ὁμως αὐτό; Ἄς ἐμβαθύνωμεν, ἐπικαλούμενοι τὴν βοήθειαν τῆς Ὑπερευλογημένης Θεοτόκου, τῆς Μητρὸς τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν.

Ἡ ἐν Χριστῷ ἐλπίς δὲν εἶναι μία παθητικὴ ἀναμονὴ ἐνὸς εὐτυχοῦς μέλλοντος, ἀλλ' ἀποτελεῖ μίαν ζωντανὴν καὶ δυναμικὴν ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ προσωπικὴν σχέσιν μετὰ τὸν Σωτῆρα μας Χριστόν, «*ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν ἅμα σὺν Αὐτῷ ζήσωμεν*»⁶· εἶναι ἡ συμμετοχὴ μας εἰς τὴν θεανθρωπίνην κοινωνίαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ πραγματοποίησις ἐντὸς Αὐτῆς τῆς σωτηρίας καὶ τοῦ ἀνακαινισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου.

Μὲ τὴν Ἐνσάρκωσιν ἡ «*Βασιλεία τοῦ Θεοῦ*» «*ἔφθασε*»⁷ καὶ ἤδη εἶναι παροῦσα ἐντὸς τοῦ κόσμου· ἡ ἐσχατολογικὴ δόξα τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ, ὡς «*ἀρραβὼν τοῦ Πνεύματος*»⁸, βιώνεται ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ δὴ κατ' ἐξαιρετικὸν τρόπον εἰς τὸ Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ἐν ἀναμονῇ τῆς πληρότητος αὐτῆς εἰς τὸ μέλλον.

Οἱ Χριστιανοὶ ἤδη εἶναι, Χάριτι Κυρίου, πολῖται τῆς «*Βασιλείας τοῦ Θεοῦ*»· εἶναι «*συμπολίται τῶν Ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ*»⁹· εἶναι ἠνωμένοι μετὰ τὴν «*Ἐλπίδα*» των, δι' αὐτὸ καὶ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους, τοὺς «*μὴ ἔχοντας ἐλπίδα*»¹⁰ καὶ ζῶντας «*χωρὶς Χριστοῦ*»¹¹, εἶναι οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐλπίδος.

Γ´

ΠΑΡΑ ταῦτα, εἰς τὰς ἡμέρας μας βλέπομεν τὸ ἐξῆς παράδοξον: οἱ Χριστιανοὶ εἶναι τρομαγμένοι καὶ ἀνήσυχτοι ἐνώπιον τῆς ἱστορίας, λησμονοῦντες προφανῶς, ὅτι ἱστορία δὲν εἶναι αὐτό, τὸ ὁποῖον φαίνεται.

Χωρὶς νὰ παραθεωρῶμεν τὴν ἀνάγκην ἐγρηγόρσεως διὰ νὰ μὴ ἐκπέσωμεν «*τοῦ ἰδίου σπηριγμοῦ*»¹² πλανώμενοι ὑπὸ τοῦ πονηροῦ, ὑπογραμμίζομεν, ὅτι ἡ πραγματικὴ θεώρησις τῆς ἱστορίας καὶ τῶν ἐξελίξεων τῆς εἶναι δυνατὴ μόνον διὰ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν: ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ «*Α καὶ τὸ Ω*»¹³ τῆς ἱστορίας, «*ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος*»¹⁴, «*ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος*»¹⁵. ὁ Χριστὸς κυριαρχεῖ παντοῦ

, κατευθύνει τὴν ἱστορίαν, ἐλέγχει καὶ περιορίζει τὴν ἐνέργειαν τοῦ κακοῦ· εἶναι τὸ Πρόσωπον, διὰ τοῦ Ὁποίου τὰ πάντα ἐκτίσθησαν, συνέχονται καὶ θεμελιώνονται¹⁶. ὁ Χριστὸς εἶναι Ἐκεῖνος, εἰς τὸν Ὁποῖον ἀνακεφαλαιώνονται τὰ οὐράνια καὶ ἐπίγεια¹⁷. Αὐτὸς εἶναι τὸ παρελθόν, τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον, «*ὁ ὧν, ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος*»¹⁸.

Τοιοιουτρόπως κατανοεῖται, ὅτι πρὸς ἓνα κόσμον χωρὶς ἐλπίδα καὶ πρὸς Χριστιανοὺς μὲ μίαν ἀβεβαίαν ἐλπίδα, αὐτὸ εἶναι τὸ μεγάλο μήνυμα τῆς Ἑορτῆς τῶν Γενεθλίων τοῦ Σωτῆρος μας: ἡ Ἄγιωτάτη Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας, ἡ ὁποία εἶναι αὐτὸς οὗτος ὁ Χριστός, παρατεινόμενος εἰς τοὺς αἰῶνας, κατὰ τὸν Ἅγιον Αὐγουστίνον¹⁹, διακηρύττει, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ «*Ἐλπίδα*» μας καὶ ἡ χριστοκεντρικὴ αὐτὴ Ἐλπίς εἶναι ἡ μοναδικὴ σωτηρία τοῦ κόσμου ἀπὸ τὰ προβλήματά του.

Δ´

Τέκνα ἐν Κυρίῳ σαρκωθέντι·

ΑΣ ΕΞΑΓΝΙΖΩΜΕΘΑ διὰ τῆς μετανοίας, τῆς προσευχῆς, τῆς νήψεως καὶ τῆς εὐχαριστιακῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας μας, διότι, ὡς λέγει ὁ Μαθητὴς τῆς Ἀγάπης, «*πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' Αὐτῷ (τῷ Χριστῷ) ἀγνίζει ἑαυτόν, καθὼς Ἐκεῖνος ἀγνός ἐστι*»²⁰.

Τοιοιουτρόπως, θὰ εἴμεθα ζωντανὰ μέλη τοῦ «*Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν*»²¹, θὰ εἴμεθα Χριστοφόροι καὶ Ἐλπιδοφόροι, «*ἐδραῖοι*» καὶ «*ἀμετακίνητοι*»²², παρηγοροῦντες τοὺς «*ὀλιγοψύχους*»²³ καὶ στηρίζοντες τοὺς ἀσθενεῖς τῇ πίστει· μὲ καρδίας δὲ καιομένας ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ Νυμφίου Χριστοῦ, θὰ ἀκούωμεν τῆς φωνῆς Του: «*Ναί, ἔρχομαι ταχύ*»· καὶ θὰ ἀπαντῶμεν ἐν προσευχῇ καὶ ταπεινώσει: «*Ἀμήν· ναί, ἔρχου, Κύριε Ἰησοῦ*»²⁴!

**Ἄγία Γέννησις
τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ 1996**

Εὐχέτης πρὸς ἐνανθρωπήσαντα Κύριον

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς Κυπριανός,

Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων

-
- (*) Περιοδ. «Ἅγιος Κυπριανός», ἀριθ. 274-275 / Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος 1996, σελ. 161-162 & 166.
1. Αἴνιοι Χριστουγέννων, Στιχηρὸν Ἰδιόμελον β΄.
 2. Ἁγίου Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ, PG τ. 94, στλ. 984BC.
 3. Β΄ Κορινθ. ε΄ 17, Γαλάτ. ζ΄ 15.
 4. Β΄ Θεσσαλ. β΄ 1 κ.έ.
 5. Α΄ Τιμοθ. α΄ 1. Ἁγίου Ἰγνατίου Θεοφόρου, PG τ. 5, στλ. 676B, 708A (Τραλλιανοῖς II· Φιλαδελφεῦσιν XI, κ.ἄ.).
 6. Α΄ Θεσσαλ. ε΄ 10.
 7. Λουκ. ια΄ 20.
 8. Β΄ Κορινθ. α΄ 22, ε΄ 5· Ἐφεσ. α΄ 14.
 9. Ἐφεσ. β΄ 19.
 10. Α΄ Θεσσαλ. δ΄ 13.
 11. Ἐφεσ. β΄ 12.
 12. Β΄ Πέτρ. γ΄ 17.
 13. Ἀποκαλ. α΄ 8, κα΄ 6, κβ΄ 13.
 14. Ἀποκαλ. κα΄ 6, κβ΄ 13.
 15. Ἀποκαλ. α΄ 17, κβ΄ 13.
 16. Κολασ. α΄ 16 καὶ 17.
 17. Ἐφεσ. α΄ 10.
 18. Ἀποκαλ. α΄ 4 καὶ 8, δ΄ 8.
 19. Ἱ. Αὐγουστίνου, PL 37, 1083 (In Ps. 85, 5).
 20. Α΄ Ἰωάν. γ΄ 3.
 21. Α΄ Τιμοθ. α΄ 1.
 22. Α΄ Κορινθ. ιε΄ 58.
 23. Α΄ Θεσσαλ. ε΄ 14.
 24. Ἀποκαλ. κβ΄ 20.